



60 GODINA ŠUMANOVE DEKLARACIJE

Pariz, Francuska
9. maj 1950.

DEKLARACIJA FRANCUSKE VLADE O ZAJEDNIČKOJ NEMAČKO-FRANCUSKOJ TEŠKOJ INDUSTRIJI

Mir u svetu ne može se sačuvati bez stvaralačkih napora koji odgovaraju veličini pretnje.

Doprinos koji jedna organizovana i vitalna Evropa može da pruži civilizaciji je nužan za održavanje miroljubivih odnosa. Francuskoj, koja već više od dvadeset godina deluje kao prvoborac za ujedinjenje Evrope, suštinski cilj je uvek bio da služi miru. Ali, Evropa nije stvorena: izbio je rat.

Evropa ne može biti stvorena preko noći i cela zajedno, ona će izroniti iz konkretnih dostignuća koja će pre svega omogućiti iskrenu solidarnost. Da bi zajednica naroda mogla da bude stvorena, pre svega je potrebno suzbiti vekovno neprijateljstvo između Francuske i Nemačke. Započeti proces mora u prvom redu obuhvatiti Nemačku i Francusku.

U tu svrhu francuska vlada predlaže da se u ograničenoj, ali odlučujućoj tački odmah pristupi delovanju.

Francuska vlada predlaže da se celokupna francusko-nemačka proizvodnja uglja i čelika podredi zajedničkoj Visokoj vlasti u okviru organizacije kojoj mogu da se pridruže i druge evropske države.

Spajanje proizvodnje uglja i čelika omogućiće nastanak zajedničkog temelja za razvoj privrede, kao prvog koraka ka federaciji u Evropi i promeniće sudbinu zemalja koje su se dugo bavile proizvodnjom sredstava za uništavanje, čije su žrtve i same postale.

Spajanje proizvodnje do koje će doći na pomenuti način, stvorice uslove u kakvima bi bilo kakav rat između Francuske i Nemačke bio nezamisliv i konkretno nemoguć. Ova jaka proizvodna jedinica otvorena je za sve zemlje koje žele da joj se pridruže i spremna da sve pridružene zemlje pod istim uslovima snabde osnovnim elementima industrijske proizvodnje. Ona će biti solidan temelj ekonomske zajednice.

Proizvodnja bez pravljenja razlika i isključivanja će služiti celom svetu radi po-



Objavljivanje Deklaracije u Sali sa satom francuskog Ministarstva spoljnih poslova

dizanja životnog standarda i kao doprinos mirovnim zalaganjima. Ako bi Evropa mogla da računa na okrepljenje svojih proizvodnih sredstava mogla bi odlučnije da ostvaruje jedan od svojih glavnih ciljeva: razvoj afričkog kontinenta.

Na taj način bi brzo došlo do usklađivanja interesa nužnih za razvoj ekonomske zajednice i za proces udruživanja među zemljama koje su dugo razdvajali krvavi sukobi.

Predlog o ujedinjavanju proizvodnje i o uspostavljanju nove Visoke vlasti, čije će odluke biti obavezujuće za Francusku, Nemačku i sve pridružene zemlje, stvorice prvo konkretno jezgro evropske federacije koje je nužno za garantovanje mira.

Da bi došlo do ostvarivanja tih ciljeva, francuska vlada je spremna da – na tim osnovama – počne sa pregovorima.

Zajednička Visoka vlast trebalo bi da u što kraćem roku počne da obavlja poslove iz svoje nadležnosti:

- modernizaciju proizvodnje i poboljšanje kvaliteta;
- isoruku čelika i uglja na francusko i nemačko tržište, kao i na tržišta pridruženih zemalja pod jednakim



60 GODINA

ŠUMANOVE DEKLARACIJE

uslovima;

- povećanje zajedničkog izvoza u druge države;
- podizanje životnog standarda radnika zaposlenih u pomenutim privrednim granama.

Zbog velikih razlika u proizvodnim mogućnostima pridruženih država, a u cilju izvršavanja zadataka, trebalo bi usvojiti privremene mere radi ispunjavanja proizvodnog i investicionog plana; uspostaviti mehanizme za izjednačavanje cena i osnovati fond za reorganizaciju proizvodnje. Protok uglja i čelika među pridruženim zemljama biće oslobođen carinskoh dažbina i biće ujednačene tarife za transport. Tako će se postepeno stvarati uslovi koji će sami od sebe omogućiti racionalniju podelu proizvodnje i veću produktivnost.

Za razliku od međunarodnih kartela koji ograničenjima i zadržavanjem visokih profita teže raspodeli i iskorišćavanju nacionalnih tržišta, planirana organizacija omogućiće ujedinjavanje tržišta i razvoj proizvodnje.

Navedeni principi i obaveze biće predmet sporazuma koji će potpisati pojedinačne države i ratifikovati ga u svojim parlamentima. Neophodni pregovori za precizno određivanje mera za realizaciju plana vodiće se u prisustvu saglasno izabranog sudije. On će proveravati da li je sporazum u skladu sa načelima; u slučaju nerešenih nesuglasica, on će određivati rešenje koje će morati da bude prihvaćeno.

Zajednički vrhovni organ vlasti biće sastavljen od nezavisnih ličnosti koje će po principu jednakosti predlagati vlade, uz neophodni konsenzus; predsednika će birati vlade; njegove odluke imaće izvršnu funkciju u Francuskoj, Nemačkoj i drugim pridruženim državama. Postojeće mogućnost žalbe na odluke Visoke vlasti.

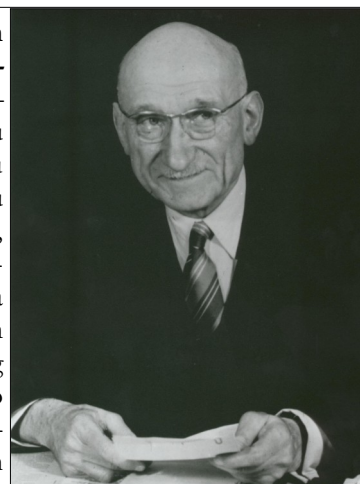
Predstavnik Ujedinjenih nacija u Visokoj vlasti će za račun Organizacije ujedinjenih nacija dva puta godišnje pripremati javni izveštaj u kome će obrazlagati delovanje

nove organizacije, s posebnim naglaskom na očuvanje miroljubivih ciljeva.

Osnivanje Visoke vlasti ni u čemu neće ugroziti privatno preduzetništvo. Prilikom izvršavanja svojih zadataka poštuvaće nadležnosti međunarodnih područja u Rurškoj oblasti, kao i razne obaveze koje je preuzela Nemačka, dok one budu na snazi.

Robert Šuman
[*Robert Schuman*] (1886–

1963) rođen u oblasti Loren u Francuskoj, koju je 1871. godine, zajedno sa Alzasom, anektirala Nemačka. Nakon Prvog svetskog rata bio je vrlo aktivan u francuskom političkom životu, dok je



tokom Drugog svetskog rata bio član francuskog Pokreta otpora zbog čega je bio i hapšen i zatvaran. Po završetku rata prvo je angažovan na poziciji ministra finansija, da bi na premijerskom položaju četvrte Francuske republike bio u periodu od 1947. do 1948. godine, kada je postao član počasnog predsedništva Evropskog pokreta.

Zajedno sa Žanom Moneom, kao ministar spoljnih poslova Francuske, funkcija na kojoj je bio u različitim francuskim vladama od 1948. do 1953, pripremio je tekst koji predstavlja temelje evropskog ujedinjenja. Na konferenciji za novinare, 9.

maja 1950, u Salonu sa satom u Ministarstvu spoljnih poslova Francuske, objavljuje deklaraciju kojom poziva nemačkog kancelara Konrada Adenauera i ostale evropske države da formiraju Visoku vlast koja će biti zadužena za zajedničku proizvodnju uglja i čelika. Kao premijer Francuske, a zatim i kao ministar spoljnih poslova, učestvovao je u osnivanju Organizacije severno atlantskog ugovora (NATO). Bio je prvi predsednik Evropske parlamentarne skupštine.